

تعریف بیماری:

پمفیگوس یک بیماری غیر مسری و غیر عفونی می باشد. درمان آن طولانی می باشد و لیکن با رعایت نکات توصیه شده قابل درمان است. به گروهی از بیماری های پوستی اطلاق می شود که اکثر افراد اول به صورت ضایعاتی درون دهان مشاهده می شود که به شکل ساییدگی نامنظم و دردناک می باشد که به سادگی خونریزی می دهد. و به کندی بهبود پیدا می کند و ضایعات تاولی بر روی پوست بزرگ شده است و پاره می شود و زخم های دردناکی بر جای می گذارد که با ترشح سموم و بوی نامطبوعی همراه است.

درمان:

درمان بر سه اصل استوار است: ۱- مصرف صحیح داروها ۲- رعایت کامل بهداشت ۳- رعایت رژیم غذایی مناسب
باید دقت داشت که پرهیز از تنش های روحی اصل اساسی درمان شماست.

اقدامات پرستاری در مورد نحوه مصرف صحیح داروها:

الف- داروی پرونیزولون داروی اصلی درمان بیماری پمفیگوس می باشد که چند نکته مهم در مورد نحوه مصرف این دارو وجود دارد.

۱- از عوارض پرونیزولون چاقی می باشد که با مصرف غذای کم کالری مانند سبزیجات و میوه جات و کم خوردن مواد کربوهیدراتی مثل (نان، برنج و ماکارانی ...) تا حدودی از بروز این عارضه جلوگیری می کند.

۲- برای جلوگیری از ناراحتیهای گوارشی قرص را همراه با شیرو یا وعده های غذا مصرف شود.

۳- مصرف پرونیزولون موجب ضعف شدن سیستم ایمنی بدن می گردد. باعث می شود شما زودتر به بیماری عفونی مبتلا گردید و یا اگر عفونتی در بدن دارید شدت آن بیشتر شود. پس از تماس نزدیک با افرادی که بیماری عفونی واگیردارند اجتناب کنید اگر در تماس نزدیک با افراد دچار آبله مرغان یا سرخک بوده اید فوراً پزشک خود را در جریان بگذارید تا اقدامات پیشگیرانه را انجام دهد.

۴- هیچ گاه به ناگهان دارو را قطع نکنید قطع ناگهانی این دارو می تواند باعث بروز عوارض شدید گردد از عوارض ناگهانی دارو بحران کلیه است که نشانه های آن خستگی بیش از حد و گیجی و تنگی نفس و ضعف و درد مفاصل و تهوع و استفراغ می باشد.

۵- وقتی که در معرض استرس قرار می گیرید (ابتلا به بیماری جدید و عفونت یا استرس شدید ...) بدن شما به داروی بیشتری نیاز دارد که در این موارد باید به پزشک خود اطلاع دهید.

۶- از آنجا که دارو های ضد التهاب باعث بروز پوکی استخوان می شود به ویژه روزهای نخست بنابراین برای پیشگیری از آن رژیم غذایی خاص وجود دارد که در ادامه توضیح داده خواهد شد.

۷- همواره خلاصه پرونده بیماری خود را همراه داشته باشد تا نشان دهد تحت درمان با پرونیزولون هستید.

۸- از واکسن زنده ضعیف شده استفاده نکنید.

۹- الندرونیت یا استومد: باید با معده خالی و ناشتا مصرف شود. با دو تا سه لیوان آب مصرف شود - همچنین تا نیم ساعت دراز نکشد و پیاده روی کند.

قبل از شروع مصرف پرونیزولون چه نکاتی را باید به

پزشک اطلاع دهید: اگر هر کدام از مشکلات زیر را دارید قبل از شروع به مصرف پرونیزولون باید آن را به پزشک اطلاع دهید:

- ۱- بیماری های کبدی ۲- سل ۳- نارسایی قلبی و افزایش فشارخون
- ۴- بیماری تیروئید ۵- دیابت یا بیماری قند ۶- ابتلا به مالاریا ۷- در زمان بارداری و شیردهی ۸- نارسایی قلبی یا حمله قلبی ۹- پوکی استخوان ۱۰- بیماری های عضلانی مانند میاستنی گراو ۱۱- زخم معده یا دستگاه گوارش.

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرکز آموزش درمانی شهید دکتر فقیهی

پمفیگوس

ویژه آموزش به بیمار

تهیه کننده:

محبوبه قیاس نژادبان - کارشناس پرستاری

تایید کننده:

دکتر فریده جوکار

(متخصص پوست، مو، زیبایی)

منابع:

WWW.mnby con. Com

Haniet 2018

تابستان ۱۴۰۰

EDU-PT-114/B

خشک کنید. کنترل وزن (پرهیز از چاقی) بسیار موثر است. انجام ورزش های سبک و پرهیز از خستگی مفرط و کار سنگین .

رژیم غذایی: رژیم غذایی باید کم کربوهیدرات باشد پس مواد قندی مانند (شکر، شیرینی خشک و تر و خامه، کیک، کمپوت، نوشابه .... استفاده نکنند.

رژیم غذایی باید حاوی پروتئین فراوان (تخم مرغ و گوشت، ماهی و حبوبات و... و مرغ و لبنیات (شیر و ماست و ...) و مایعات کافی و میوه و سبزیجات متنوع باشد. رژیم غذایی باید کم نمک باشد خیارشور و ترشی و ..... و کشک، چیپس و آجیل و ماهی دودی و غذاهای کنسروی و ادویه جات و ترشی جات کمتر استفاده شود. رژیم غذایی باید کم چرب باشد (روغن حیوانی، خامه، سرشیر استفاده نشود).

غذاهایی که باعث تشدید بیماری می شود:

دسته اول: پیاز، پیازچه و سیر، تره و موسیر.

دسته دوم: خردل و تربچه و ترب کوهی و انواع کلم

دسته سوم: انبه، کازو، پسته، فلفل سیاه

دسته چهارم: گیلاس، انواع تمشک، فلفل قرمز، زغال اخته و شراب قرمز

میوه هایی که قند بالایی دارند استفاده نشود مثل: خربزه، طالبی، انگور، انجیر .....

- داروی پرونیزولون کمک می کند که تورم، قرمزی ، خارش و واکنش حساسیتی کمتر شود. اندازه گیری فشارخون و چک قند خون و کنترل علائم حیاتی لازم است.

- آزمایشات دوره ای جهت جلوگیری از حاملگی در طول درمان فراموش نشود.

اقدامات پرستاری:

برطرف کردن درد و ناراحتی دهان، رعایت دقیق بهداشت دهان برای کمک به کاهش سطح عفونت دهان و کمک به بهبود زخم و ترمیم زخم ها، و از محلول های دهان شویه قبل و بعد از وعده های غذایی و در طول روز برای تسکین درد زخمهای دهان استفاده می شودو چرب کردن لبها. اگر قادر به غذا خوردن نمی باشد. غذاهای نرم مانند سوپ، آش استفاده شود.

برای پیشگیری از عفونت، پوست باید تمیز باشد و بافت های مرده از سطح پوست پاک شود. جهت کاهش اضطراب بیمار می تواند نظرات و احساسات ناامیدانه اش را بیان کند و در صورت لزوم مشاور، روانپزشکی انجام دهد. ورزش هایی مانند شنا و یوگا به شدت میزان اضطراب را کاهش می دهد. در صورت بروز عفونت روی زخم ها و یا ترشح دار شدن زخم های بهبود یافته به پزشک مراجعه کنید. پرهیز از زخم و جراحی و دستکاری و ایجاد زخم و جراحی در پوست و مخاط، شستشو و حمام روزانه با آب ولرم رو به سرد و پرمنگنات و در صورت لزوم پانسمان با گاز و پمادهای موضعی مانند تتراسایکلین. پوست را با حوله نرم و با ملایمت